

ประโยค ป.ธ. ๓

วิชา สัมพันธ์ไทย

สอบ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓

นิโครธเมว เสเวยฺย

น สาขมุปลวเส

นิโครธสุมี มตํ เสยฺโย

ยญเจ สาขสุมี ชีวิตนฺติ

อิมํ นิโครธชาตํ วิตถาเรน กเถตฺวา ตทา สาขมิโค เทวทตฺโต อโหสิ ปริสาปิสฺส เทวทตฺตปริสว
วารปฺตฺตา มิคเชนฺ เถรี อโหสิ ปฺตฺโต กุมารกฤษฺสไป คพฺภินิมิคิยา ชีวิตํ ปริจฺจชิตฺวา คโต
นิโครธมิกฺราชา ปน อหเมวติ ชาตํ สโมธานตฺวา ปฺตฺตฺลิเนหํ จินฺหิตฺวา เถริยา อตฺตนาถ อตฺตโน
ปติภฺจฺจนาถภาวํ ปกาเสนฺโต ภิกฺขเว ยสฺมา ปรสฺส อตฺตนิ จฺฐิตน สคฺคปรายเนน วา มคฺคปรายเนน
วา ภวิตฺตํ น สกฺกา ตสฺมา อตฺตนาถ อตฺตโน นาถे ก็ ปโร กริสฺสตีติ วตฺวา อิมํ คาถมาห

อตฺตา ทิ อตฺตโน นาถे

โก ทิ นาถे ปโร ลียา

อตฺตนา ทิ สฺุหนฺเตน

นาถํ ลภติ ทฺลลภานฺติ ฯ

ตตถ นาถेติ ปติภฺจฺจนา ๑ อิทํ วุตฺตํ โหติ ยสฺมา อตฺตนิ จฺฐิตน อตฺตนา สมนฺนเนน กุสลํ
กตฺวา สคฺคํ วา ปาปฺนิตฺตํ มคฺคํ วา ภาเวตฺตํ ผลํ วา สจฺฉิกาตฺตํ สกฺกา ตสฺมา ทิ อตฺตา ว อตฺตโน
ปติภฺจฺจนา ลียา ๑ ปโร โก นาม กฤษฺส ปติภฺจฺจนา ลียา อตฺตนาเอว ทิ สฺุหนฺเตน นิพฺพิเสวเนน
อวทตฺตผลสงฺฆาตํ ทฺลลภํ นาถํ ลภติ ๑ อวทตฺตํ ทิ สฺุหนฺตํ นาถํ ลภติ ทฺลลภานฺติ วุตฺตํ ๑

ภาค ๖ หน้า ๑๕ (กุมารกฤษสปตฺเถร มาตุ วตฺถุ)

(สำนวน พระมหานิมิตฺร ธรรมสารโร ป.๖.๙)

นิโครธเมว เสเวยย	น สาขมุปล้วเส
นิโครธสุมี มตํ เสยโย	ยณฺเจ สาขสุมี ชีวิตนฺติ
อิมํ นิโครธชาตํ วิตถาเรน กเถตฺวา	

(สตุถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาชฺยาตบห กตฺตฺวาจก)

มิโค สยกตฺตา ใน เสเวยย และ อุปปล้วเส เสเวยย และ
อุปปล้วเส อาชฺยาตบห กตฺตฺวาจก ตฺวํ กิตฺติ มิโค กิตฺติ วเสสลาภี
ของ มิโค อณฺโณ วิเสสน ของ มิโค วา สองคัพฺทํ ปทวิกปฺปตฺถ
เข้ากับ ตฺวํ และ อณฺโณ มิโค นิโครธํ อวุตฺตกมฺม ใน เสเวยย
เอว คัพฺทํ อวธาเรน เข้ากับ นิโครธํ น คัพฺทํ ปฏฺฐิเสธ ใน
อุปปล้วเส สาขํ อวุตฺตกมฺม ใน อุปปล้วเส

หิ คัพฺทํ เหตุไซตก มตํ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาชฺยาตบห
กตฺตฺวาจก นิโครธสุมี วิสยาธาร ใน มตํ เสยโย วิกตีกตฺตา ใน
โหติ ตโต วิเสสน ของ ชีวิตโต ๆ อปาทาน ใน เสยโย
เจ คัพฺทํ ปริกปฺปตฺถ ชีวิตํ ลิงฺตตฺถ ยํ วิเสสน ของ ชีวิตํ สาขสุมี
วิสยาธาร ใน ชีวิตํ อิตฺติคัพฺทํ สฺรูป ใน อิมํ นิโครธชาตํ

อิมํ วิเสสน ของ นิโครธชาตํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กเถตฺวา วิตถาเรน ตติยาวิเสสน ใน กเถตฺวา
ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สโมธานตฺวา

ตทา สาขมโค เทวทโต อโหสิ ปรีสาปิสฺส เทวทตฺตปรีสา วารปฺตตทา มิคเชนฺุ เถรี อโหสิ ปฺุตโต
กุมารกสฺสโป คพฺภินีมิตฺติยา ซีวิตํ **ปรีจฺจชิตฺวา** คโต นีโครมคฺราชา **ปน** อหเมวาทิ ชาตกํ
สโมธานตฺวา

สาขมโค สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขฺยาดบพ กตฺตฺวจาก ตทา กาลสฺตฺตมึ ใน สาขมโค
เอตฺรหิ กาลสฺตฺตมึ ใน อโหสิ เทวทโต วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ

ปรีสา สยกตฺตา ใน **อโหสิ ๆ** อาขฺยาดบพ กตฺตฺวจาก ตทา กาลสฺตฺตมึ ใน ปรีสา ปี
คัฟฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากัป ปรีสา อสฺส วิเสสน ของ **สาขมคฺสฺส ๆ สามีสมฺพนฺุ** ใน ปรีสา **เอตฺรหิ**
กาลสฺตฺตมึ ใน อโหสิ เทวทตฺตปรีสา วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ ว คัฟฺท อวธารณ เข้ากัป
เทวทตฺตปรีสา

มิกเชนฺุ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขฺยาดบพ กตฺตฺวจาก **ตทา กาลสฺตฺตมึ** ใน มิกเชนฺุ
วารปฺตตทา วิเสสน ของ มิกเชนฺุ **เอตฺรหิ กาลสฺตฺตมึ** ใน อโหสิ เถรี วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ

ปฺุตโต สยกตฺตา ใน **อโหสิ ๆ** อาขฺยาดบพ กตฺตฺวจาก ตทา กาลสฺตฺตมึ ใน ปฺุตโต
เอตฺรหิ กาลสฺตฺตมึ ใน อโหสิ กุมารกสฺสโป วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ

ปน คัฟฺท ปกฺขนฺตรชิตก นีโครมคฺราชา สยกตฺตา ใน **อโหสิ ๆ** อาขฺยาดบพ
กตฺตฺวจาก ตทา กาลสฺตฺตมึ ใน นีโครมคฺราชา คพฺภินีมิตฺติยา สมฺปทาน ใน ปรีจฺจชิตฺวา ซีวิตํ
อวตฺตกมฺม ใน **ปรีจฺจชิตฺวา ๆ** กิริยาวิเสสน ใน คโต ๆ วิเสสน ของ นีโครมคฺราชา **เอตฺรหิ**
กาลสฺตฺตมึ ใน อโหสิ อหํ วิกตีกตฺตา ใน อโหสิ เอว คัฟฺทอวธารณ เข้ากัป อหํ อิติ คัฟฺท สรูป
ใน ชาตกํ การิตกมฺม ใน **สโมธานตฺวา ๆ** ปฺุพฺพกาลกิริยา ใน **ปกาสเนนฺุโต**

ปุตตสันเทห์ จินติตวา เถรียา อตตนาว อตตโน ปตัญญานกตภาวํ ปกาเสนโต ภิกขเว ยสฺมา ปรสฺส อตตนิ จฺฐิตน สคฺคปรายเนน วา มคฺคปรายเนน วา ภวิตฺตํ น สกฺกา ตสฺมา อตตาว อตตโน นาโถ กิํ ปโร กริสฺสตีติ วตฺวา อิมํ คาถมาห

ปุตตสันเทห์ อวุตตกมฺม ใน จินติตวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตัญญานกต- เถรียา ภาวาทิสมฺปนฺน ใน ปตัญญานกตภาวํ อตตนา กรณ ใน ปตัญญานกต- ว คัพฺพ อวชารณ เข้ากั้บ อตตนา อตตโน สมฺปทาน ใน ปตัญญานกต- ปตัญญานกตภาวํ อวุตตกมฺม ใน ปกาเสนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา

(ปุตตสันเทห์ อวุตตกมฺม ใน จินติตวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปตัญญานกต- เถรียา อนภิตกตฺตา ใน ปตัญญานกต- อตตนา กรณ ใน ปตัญญานกต- ว คัพฺพ อวชารณ เข้ากั้บ อตตนา อตตโน ภาวาทิสมฺปนฺน ใน -ภาวํ ปตัญญานกตภาวํ อวุตตกมฺม ใน ปกาเสนโต ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา)

ภิกขเว อลปน ปุคฺคเลน อนภิตกตฺตา ใน สกฺกา ๆ กิริยาบพ ภาววาจก ยสฺมา กิริยาปรามาส ปรสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคลสฺส ๆ สามีสมฺปนฺน ใน อตตนิ ๆ อาชาร ใน จฺฐิตน ๆ วิเสสน ของ ปุคฺคเลน สคฺคปรายเนน กิํดี มคฺคปรายเนน กิํดี วิกตีกตฺตา ใน ภวิตฺตํ ๆ ตมฺมตฺตสมฺปทาน ใน สกฺกา ๆ วา สองคัพฺพ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากั้บ สคฺคปรายเนน และ มคฺคปรายเนน น คัพฺพ ปฏิสฺเสช ใน สกฺกา ตสฺมา เหตุ ใน โหติ

อตฺตา สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาชฺยาตบพ กตฺตฺวาจก ว คัพฺพ อวชารณ เข้ากั้บ อตฺตา อตตโน สามีสมฺปนฺน ใน นาโถ ๆ วิกตีกตฺตา ใน โหติ

ปโร วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๆ สยกตฺตา ใน กริสฺสตีติ ๆ อาชฺยาตบพ กตฺตฺวาจก กิํ คัพฺพ ปุจฺจนฺตฺถ อิติ คัพฺพ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คาถํ ๆ อวุตตกมฺม ใน อาห

อตตทา ทิ อตตโน นาถ

โก ทิ นาถ ปโร สียา

อตตนา ทิ สุนนเตน

นาถํ ลมตี ทุลลภนตี ฯ

ทิ คัฟท์ ทพฺพีกรณชตก อตตทา สยกตตทา ใน โหติ ฯ

อาชฺยาตบท กตตฺวาจก อตตโน สามีสมฺพนฺธ ใน นาถ ๑

วิกตีกตตทา ใน โหติ

ทิ คัฟท์ วากฺยารมฺภ ปโร วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๑ สยกตตทา ใน

สียา ๑ อาชฺยาตบท กตตฺวาจก **โก วิเสสลาภี** ของ ปุคฺคโล

นาถ วิกตีกตตทา ใน สียา

ทิ คัฟท์ เหตุชตก **ปุคฺคโล สยกตตทา** ใน ลมตี ๑ อาชฺยาตบท

กตตฺวาจก อตตนา **อิตฺถมฺภุต** ของ ปุคฺคโล สุนนเตน วิเสสน

ของ อตตนา นาถํ อวุตตกมฺม ใน ลมตี ทุลลภํ วิเสสน ของ

นาถํ อิติ คัฟท์ สฺรูป ใน อิมํ คาถํ ฯ

ตตถ นาโถติ ปติฏฐา ฯ อิทํ วุตตํ โหติ **ยสฺมา** อตฺตนิ ฐิตฺน อตฺตนา สมฺปนฺเนน กุสลํ กตฺวา สคฺคํ ภาปฺยณฺติ มคฺคํ ภาเวตฺถํ ผลํ ภา สจฺจิกาตฺถํ สฺกกา **ตสฺมา** ทิ อตฺตา ว อตฺตโน ปติฏฐา ลียา ฯ

ตตถ วิเสสน ของ **ปเทสุ ๆ นิหฺวารณ** ใน ปทสฺส นาโถ สฺรูป ใน อิติ ๆ คํพฺท สฺรูป ใน **ปทสฺส ๆ นิหฺวารณ**ีเย และ **สามีสมฺพนฺธ** ใน อตฺโถ

ปติฏฐา วิกตีกตฺตา ใน **โหติ** **อิติ** คํพฺท สฺรูป ใน **อตฺโถ** ๆ **ลึงคตฺถ** ฯ

อิทํ วิเสสน ของ **อตฺถรูป** ๆ **สยกตฺตา** ใน โหติ ๆ อาชฺยาตบท กตฺตุวาทก วุตตํ วิกตีกตฺตา ใน โหติ

ปฺคฺคเลน อนภีหิตกตฺตา ใน **สฺกกา** ๆ **กิริยาบท** ภาวาทก **ยสฺมา** **กิริยาปรามาส** อตฺตนิ อาธาร ใน ฐิตฺน ๆ วิเสสน ของ ปฺคฺคเลน อตฺตนา กรณ ใน สมฺปนฺเนน ๆ วิเสสน ของ ปฺคฺคเลน อตฺตนิ ฐิตฺน **วิวริย** ใน อตฺตนา สมฺปนฺเนน ๆ **วิวรณ** กุสลํ อวุตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาปฺยณฺติ ภาเวตฺถํ และ สจฺจิกาตฺถํ สคฺคํ อวุตฺตกมฺม ใน ปาปฺยณฺติ **มคฺคํ** **การิตกมฺม** ใน ภาเวตฺถํ ผลํ อวุตฺตกมฺม ใน สจฺจิกาตฺถํ ปาปฺยณฺติ กิตี ภาเวตฺถํ กิตี สจฺจิกาตฺถํ กิตี ตุมตฺถสมฺปทาน ในสฺกกา ภา สามคํพฺท ปทวิกปฺตถ เข้ากัปป กุสลํ กตฺวา สคฺคํ ปาปฺยณฺติ มคฺคํ ภาเวตฺถํ และ ผลํ สจฺจิกาตฺถํ

ว คํพฺท อวธารณ เข้ากัปป อตฺตา ๆ สยกตฺตา ใน ลียา ๆ อาชฺยาตบท กตฺตุวาทก **ตสฺมา** **เหตุ** ใน ลียา ทิ คํพฺท วจนาลงฺการ อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน ปติฏฐา ๆ วิกตีกตฺตา ใน ลียา ฯ

ปโร โภ นาม กสฺส ปติฏฺฐา ลียา อุตฺตนาเอว หิ สุทฺถเตน นินฺพฺพิเสวเนน อรหตฺตผลสงฺฆาตํ
ทูลฺลภํ นาถํ ลภติ ฯ อรหตฺตํ หิ สนฺธาย นาถํ ลภติ ทูลฺลภานฺติ วุตฺตํ ฯ

ปโร วิเสสน ของ **ปฺคฺคโล ๆ สยกตฺตา** ใน ลียา ๆ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก นาม คัฟฺทํ
สณฺญาโชตก เข้ากับ **โภ ๆ วิเสสลาภี** ของ ปฺคฺคโล กสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ปติฏฺฐา ๆ
วิกตีกตฺตา ใน ลียา

หิ คัฟฺทํ เหตุโชตก **ปฺคฺคโล สยกตฺตา** ใน ลภติ ๆ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก เอว คัฟฺทํ
อวธารณ เข้ากับ **อุตฺตนา ๆ อิตฺถมฺภูต** ของ ปฺคฺคโล **สุทฺถเตน กิธึ นินฺพฺพิเสวเนน กิธึ** วิเสสน
ของ อุตฺตนา **สุทฺถเตน วิวริย** ใน **นินฺพฺพิเสวเนน ๆ วิวรณ** อรหตฺตผลสงฺฆาตํ กิธึ ทูลฺลภํ กิธึ
วิเสสน ของ นาถํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ลภติ ฯ

หิ คัฟฺทํ วากฺยารมฺภ **วจนํ วุตฺตกมฺม** ใน วุตฺตํ **ภควตา อนภินิทกตฺตา** ใน วุตฺตํ ๆ
กิตบฺท กมฺมวากจ อรหตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน สนฺธาย ๆ กิริยาวิเสสน ใน วุตฺตํ นาถํ ลภติ ทูลฺลภํ
สรูป ใน อิติ ๆ คัฟฺทํ สรูป ใน **วจนํ อิติ คัฟฺทํ สรูป** ใน อิทํ อตฺถรูปํ ฯ